

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

¿Solucions jurídiques o salvació moral?

Els darrers atemptats, a la llista dels quals, que obria l'editorial de la setmana passada, s'afegeix l'assassinat del contramestre Jaume Casellas (a. C. s.), el dia 1er del corrent, a Badalona, fan reeditar a alguns periòdics la fórmula de reclamar al Govern, per a acabar d'una vegada amb uns fets tant tristos, solucions jurídiques per al problema social, per a endegar aspiracions, harmonitzar interessos, etc.

¿Perquè demanar fórmules jurídiques, si el mecanisme que les ha d'aplicar és espatllat? Tothom sap que els atemptats s'han desenrotllat i multiplicat per causa de no funcionar l'administració de justícia, perquè la segona part dels atemptats, més significativa que el fet en sí, és la impunitat pràctica del delictes. Un fenomen *oficialment inesplicable*, fa que, en arribar el moment d'aplicar la sanció de la justícia als autors, totes les acusacions siguin retirades, tots els testimonis de càrrec es tornin de descàrrec, si és pel Jurat la vista tots els veredictes siguin negatius, i com a resultat universal, surtin absolts tots els processats. Quina voleu més clara i categòrica i radical solució jurídica que els articles del Codi, que castiguen l'homicidi voluntari sense marcar excepció per als que s'anomenen socials, que puneixen la comissió, la complicitat i l'inducció? Què més just que les lleis de procediment existents, que prenen totes les mesures per a que tota violència contra la persona humana sigui punida amb sanció dura i exemplar? I no obstant, bé veiem tots la impotència i l'esterilitat de la justícia pública.

Tothom sap, d'altre banda, que es lliure i tolerada la propaganda, de paraula i escrita, de la violència, comprenent des de la exaltació frenètica i sistemàtica de la rebeldia, fins a l'amenaça pública directa contra persones determinades. Tothom sap que aquesta literatura fol·la és la preparació psicològica dels atemptats, en la gent que se la empassa. Tothom pot saber, doncs, que mentres als obrers, mentres als adictes de cada sindicat s'els parli així, i així s'els electritzi i s'els hi encengui la sang, (per a saber ho, basta adquirir per deu cèntims qualsevol orgue oficial sindical en un kiosk qualsevulla) les solucions jurídiques són impossibles.

La causa dels atemptats, que és la mateixa causa de la obstrucció de la justícia pública, i la mateixa de la literatura excitant i violenta, és una causa espiritual, una revolta d'esperit. Els remeis, doncs, no poden demanar-se sinó en la esfera de l'esperit.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Estem en ple règimen soviètic. Els soviets del *Cuerpo de Correos* ha declarat la vaga del *Cuerpo*. Altres *Cuerpos del Estado*, com els de Telègrafs, i d'Hisenda, s'han fet solidaris del dit *Cuerpo*.

Vegi's ara amb quan d'encert donàrem compte del Memorial d'agravis que aquest *Cuerpo* aixecà al Govern, i exposavem la transcendència del fet en la política d'Espanya. La gravetat del Memorial estava no tant en les reformes ventatjoses que demanava el *Cuerpo*, com en els abusos escandalosos que valentment denunciava.

El paper del Govern davant d'aquesta sublevació dels de Correus, amparats pels de Telègrafs, i d'Hisenda, no pot ésser més llastimós. I és que, pesant con pesen aquests abusos, sobre la consciència del Govern, no hi ha forces morals per imposar el compliment de la llei a qui ampara sa rebelió amb la persistència i cronicitat d'aitals abusos. ¡No hi ha Govern! és l'exclamació que s'ou per tot arreu aqueixos dies. ¡No tenim Govern!

A En Sánchez Guerra li ha sobrevingut aquest conflicte després d'apuntar-se dos èxits remarcables i que la nostra imparcialitat ens obliga a fer constar i aplaudir.

Es el primer la rebuda feta al president electe de la República Argentina, Sr. Alvear, a Santander i San Sebastià; aconteixement veritablement magnífic i prometedor per al pervenir nacional.

Es l'altre bon succés d'En Sánchez Guerra l'èxit de les gestions governamentals en la solució de les grans vagues del Nord.

No pot, en canvi, estar satisfet En Sánchez Guerra, ni com a Ministre de la ídem ni com a president del Consell, de la marxa dels assumptes del Marroc. Els cabdills moros volen la pau i gairebé ja la practiquen, però la volen a un preu que dona bona idea de la baixa que el prestigi d'Espanya ha sofert i està sofrint encara al Rif. Abd-El-Krim tracta de tú al Go-

vern i galleja com si fos ell el triomfador. Tots els errors i abusos comesos allí s'estan liquidant ara. La liquidació començà per Annual. Per on acabarà?

I mentrestant subsisteix l'iniquitat de no llicenciar els soldats complerts, la sang dels quals caurà implacable sobre els homes d'Estat que de tal manera es burlen de les lleis i abusen de la força.

El R. D. referent a subsistències es de témer que no donarà resultats.

Pregunti el Govern al seu representant de Barcelona (encara que hagi dimitit) el per què no es pot fer baixar el preu del pa, més car i dolent ara que al temps de la guerra, malgrat els esforços fets per a aconseguir-ho i... *por el hilo sacará el ovillo*.

Les causes de la carestia són més de caràcter moral que econòmic.

La dimissió d'En Martínez Anido sembla promoguda per les protestes de determinats elements al veure novament ensangantats els carrers de Barcelona. Nosaltres diríem, mig seriosament i mig en broma, que la culpa de la dimissió la té En Romanones. ¡Quina mala pata la pata del Conde!

A Santander s'ha reunit en magna Assemblea que es dignà presidir el Rei, la premsa espanyola. A ella, en gran part, es deu principalment la davallada d'Espanya cap a l'abim, i no creiem a la premsa capaç de salvar-la, sinó tot el contrari...

El tractat amb Alemanya va a pas de tortuga. En canvi el d'Anglaterra, tant dolent com el de França, ja està firmat.

Aquest tractat farà impossible l'explotació de moltes mines carboneres i mantindrà en totes les regions carboníferes la protesta i l'angoixa...

Després de l'espantosa hecatombe de Màlaga n'hem de registrar dues més: a Sòria i a Guadajara. Causes? Abusos, imprudències, deixadeses, caciqueries... Déu perdoni als morts i castigui als vius que s'ho merceixin!

ESPANYA ENFORA

Exigències de compaginació escapsaren aquesta crònica en el passat número i en aquest passarà el mateix per la falta d'espai. Condensem.

A Itàlia tornà Facta al poder. Els feixistes ofegaren la vaga general decretada pels socialistes a cops de bastó i de trets. Les víctimes es compten a centenars.

La Conferència de Londres per ara va bé

per a França; mes cal recordar que sempre guanya França a canvi de perdre en cada bugada d'aquestes alguns llençols...

El president dels Estats Units s'ha imposat als vaguistes i als patrons acabant amb les vagues que pertorbaven tota la economia ianqui. Això són governants!

Grècia ha obeït als aliats i desisteix de conquerir Constantinoble.

Els veritables productes del joc

III i últim.

El primer d'aquests articles relatava un fet sagnant, passat a Barcelona al poc temps d'ésser vigent el pacte entre el Joc i la Beneficència. L'article segon, un altre fet sagnant passat fa poc més de quinze dies, que és el darrer sapigut, a l'hora en que aquestes ratlles són escrites. En els dos anys que separen el 20 de juliol de 1920 data del primer crim per causa del joc, del 15 de juliol de 1922 data de l'últim suïcidí per causa del joc, quin feix d'homicidis, suïcidis, baralles, deshonor, ruïnes, pèrdues, estafes, robatoris, fallides i suspensions de pagaments, infidelitats, i desgràcies i misèries en altres diverses formes, omple el magatzem dels veritables productes del joc a Barcelona!

Copio d'un diari — i no pas moralista — de fa pocs dies: "A Espanya, pitjors efectes que l'alcoholisme produeix el joc... Delictes de tota mena: assassinats, adulteris, corrupció de menors, estafes, hàbits de ganduleria i dissipació, relaxació dels deures familiars, prodigalitats que ocasionen la ruïna i porten a la misèria a víctimes innocents, desplaçament (subratllo jo) dels bens de fortuna cap als pitjors elements de la societat; endeutament de la propietat territorial, amb ses greus conseqüències per al bé públic, imperi de l'usura i predomini social dels explotadors... (també subratllo jo). Tot això i més, és obra fatal del joc. La estadística, amb ses lleis inductives i experimentals suggereix aquesta terrible visió."

Aquí teniu la productivitat del joc. "Nam ludus genuit strepitum, certamen et iram", digué Horaci, citat suara pel Cardenal Soldevila, Arquebisbe de Saragossa, al capítol dedicat al joc, de sa pastoral sobre educació cristiana del 3 d'a-

bril d'enguany. "Car el joc produeix avalot, disputa i ira" i el prelat cesaraugustà recorda que les lleis antigues "prohibien els jocs en els quals es compromet la fortuna de moltes famílies... amb la ruïna de moltes cases, amb la dissipació de les persones entregades a aquest vici." I diu més avall, anomenant concretament els jocs d'etzar, "entre tots els elements de corrupció que més desastroses conseqüències produeixen en el sí de les famílies i de la societat" "els més transcendents i de resultats més funestos, per què no sols afecten a la fortuna i comprometen la pau i la felicitat de les famílies, sinó que relaxen els costums, perverteixen i extravien els més nobles sentiments i són el focus immonde d'on surten gran part dels odis i dels crims tant freqüents... En la memòria de tots està la sèrie d'espantosos assassinats que donaren trista fama al "Huerto del francès" a Penyaflor (Sevilla) donant ocasió oportuna per a fer-vos present el detestable d'aquest vici i divulgar ço que ensenya nostra santa moral catòlica sobre els jocs, font nativa de criminalitat." Ja ho senten els llegidors; no cabia il·lustració més clara ni d'autoritat més eminent. Ho repeteixo i ho subratllo: "EL JOC ÉS FONT NATIVA DE CRIMINALITAT". Aquí la teniu, la productivitat del joc.

Em donen la xifra del número de famílies arruinades pel joc a Barcelona, i és tan grossa que jo mateix em resisteixo a acceptar-la. Me la reïteren com a verídica, eixida de llocs oficials. No obstant, no puc encara creure-la, tan enorme és. Una petita part d'ella, posem mil famílies — la xifra que ens diuen és moltíssim més voluminosa — ja seria prou per a llençar l'anatema damunt d'un sistema que ha permès la ruïna material i moral de mil famílies, per a poder entregar part de les seves despulles a les institucions benèfiques.

Mil famílies deshonorades — car el deshonore en companyia de la ruina, quan n'és el joc la causa — reduïdes a la necessitat; havent, per tant, de viure del pròxim, de la caritat, o del vici mateix, com en alguns casos que coneixem, terminats emplantant-se de croupier més d'un treballador abans honrat que el joc temptà i féu perdre, més d'un senyor abans opulent que el joc dugué a la dilapidació del patrimoni. Mil famílies perdudes, ço és, mil drames o mil tragèdies; tres o quatre o cinc mil individus a mantenir, tres o quatre o cinc mil casos que vénen a complicar l'espaventós problema social. Aquí la ténia la productivitat del joc.

Maleïda sigui, i maleïda la hora en què fou signat el pacte amb el joc. Maleït el dia i maleït el moment en què fou concebut un règim de tant perversa fertilitat.

Considerem només, que segons els comptes, molt versemblants, i a més, ben documentats, que aportà al Congrés el diputat senyor Guerra del Río, en parlant — endebades, altrament — de la situació de Barcelona, cada mes *produceix* el joc, — és a dir, produeix la prevaricació de l'autoritat — vuitcentes mil pessetes.

Som a l'agost de 1922, i en agost de 1920 sortí la primera llista oficial de repartiment.

Posem, doncs, deixant de banda la època anterior, dos anys, vintiquatre mesos de funcionar regularment el pacte. Multipliquem 24 per 800.000, i tindrem la xifra que representa la productivitat del joc en favor dels seus més immediats beneficiaris: 19.200.000 pessetes. Més de dinou milions de pessetes, de les quals la beneficència sols n'ha rebut, i aquí sí que podem donar la quantitat exacta: 6.078.995 pessetes.

Els dinou milions de pessetes i la torna, són la quantitat *pagada* pels banquers. Però ara falta calcular el guany d'aquests que no és de suposar sigui menor que el tribut — diem-ne tribut —. Posem, doncs, el mínim probable d'aquest guany, altre tant que la quantitat pagada, i tindrem 38.400.000 de pessetes, xuclades pel joc a la economia de nostra terra solament a la ciutat de Barcelona. Però aquella xifra és, de molt, insuficient, car s'han d'afegir les despeses: sous dels croupiers i empleats, instal·lació dels casinos i cases de joc, espectacles que serveixen de reclam, etc., etc., tot el qual, com és sabut, és costosíssim. Faci el càlcul qui vulgui, la suma sencera dels capitals absorbits pel vici del joc, substreus als patrimonis, a la economia familiar, a l'estalvi, a la productivitat industrial, agrària o mercantil, o ço que és pitjor, al manteniment immediat de les famílies pels sous, jornals i

mesades, muntarà forçosament una xifra formidable.

Sobre aquest aspecte especialment econòmic de la *productivitat* del joc, ja hi tornarem un altre dia. Acabem ara, mencionant tres delictes de sang, florits darrerament a diferents capitals espanyols, en l'arbre frondós i mortífer del joc, que el poder públic i la opinió en concubinatge, en lloc de destralar, volten de protecció i respecte.

A la rectificació del senyor Guerra del Río consecutiva al seu discurs del 13 de juny, mencionà aquest diputat que feia llavors pocs dies s'havia inaugurat d'una manera cruenta una nova casa de joc a Saragossa, el "Saturno Park", perquè abans d'acabar la partida va ésser assassinat amb cinc trets el caixer de la societat.

Els diaris del dia 10 de maig portaven un telegrama de València dient que al kilòmetre 279 de la carretera de Madrid fou trobat el cadàver de Miquel González Pérez, amb ferides d'arma de foc al cap. El mòvil del crim sigué el robatori perquè és sabut que la víctima duia una crecuda suma de bitllets de Banc per a una casa de joc establerta al poble de Sant Antoni.

I al mes passat mateix, a primers de juliol, el dia 7, es cometé a Madrid un homicidi horrible. Es trobà degollat un minyonet, Primitiu Rosado, a una carniceria del carrer de la Llibertat, i robada una important quantitat de la botiga. L'individu en el qual recaigueren de seguida totes les sospites d'ésser autor de tan abominables fets, i que fou detingut i empresonat a l'acte, era un jugador reconegut. Anava de preferència a la "Casa de Galícia" on havia perdut feia pocs dies una regular suma, després d'haver-ne perdudes més altres vegades, segons ell mateix, hàbilment interrogat, confessà al jutge.

Ara, deduïu a cada crim d'aquests les sèries respectives de conseqüències personals, familiars, socials, econòmiques, espirituals, religioses i *etcèreres*, i veureu si n'és d'abundosament *benèfica* i *social* la darrera collita dels veritables productes del joc!

R. RUCABADO

La força mata el dret

El fascisme (violència) a Itàlia

Les violències dels *fascistes* pertorben la tranquil·litat a Itàlia i obliguen a tothom a fixar un moment l'atenció en l'aspecte que en la nova política del món por assenyalar la violència.

Sobretot en els darrers temps les gestes audacioses dels adeptes de Mussolini han sobrepassat tota previsió i fins han determinat viaranyes a la política de l'Estat italià. I a tant ha arribat la seva influència, que per un moment han sospès la vida política d'Itàlia i provocat una crisi, potser la de solució (?) més llarga i més treballosa de les dels darrers temps a Europa.

El fascisme deixarà rastre negre i record ominós en l'història de l'Itàlia moderna.

La violència és funesta com a norma de política.

El comunisme (violència) a Rússia.

Rússia fa molt temps que no és governada més que per la força. Les lleis que als primers temps del seu govern promulgaren els *Soviets*, avui no hi signifiquen res. I veiem, en conseqüència, com les organitzacions socialistes del món sencer es veuen obligades a aixecar la veu de tant en tant demanant justícia per als desgraciats que han caigut baix el pes dels tribu-

nals rojos, que no tenen altre llei que la dels tirans de totes les Rússies.

En els seus començaments tots els partits i els homes del món que s'interessen per les qüestions socials dirigiren els ulls a Rússia, envia- ren missions i embaixades per a estudiar el Comunisme.

Avui, ningú no es preocupa de Rússia més que per a dirigir-li uns ulls de misericòrdia, per a enviar-hi diners en forma de caritat que portin pa a les boques dels seus famolencs.

L'estudi de les lleis, de les noves organitzacions socials, això ha finit ja; tothom ha pogut convence's, a hores d'ara, que a Rússia no hi ha llei, ni dret, ni justícia.

La violència per única norma.

Les vagues de serveis públics (violència) a Espanya.

S'anuncia la vaga de correus.

Es diu que la vaga ha començat.

Es prediu que la vaga tindrà aquestes o aquelles conseqüències.

I, malgrat d'això, no hi ha cap llei que autoritzi les vagues en els serveis públics a Espanya.

La violència, doncs, segueix manifestant-se.

La Setmana Social de Strásbourg i la violència.

Ara mateix els catòlics francesos han acabat les tasques de la Setmana Social, a la ciutat de Strásbourg.

I la mateixa ha sigut integrada per temes interessantíssims, el primer dels quals ha estat el de l'estudi dels actes de força i les seves conseqüències en ordre a l'Estat i la societat.

Les conclusions del tema no cal ni anomenar-les. Des del punt de mira de la doctrina catòlica tots ens les sabem de memòria com no pot ésser altra cosa.

Però ara, el més interessant, és que no ens cal remoure la doctrina per a sapiguer això. Ara, el més interessant són les conseqüències, els resultats de l'aplicació en la vida pràctica de la violència com a norma de govern.

I d'aquests resultats, els brots que deixem apuntats, són prou eloqüents per a tot home que segueixi només que mitjanament el moviment del món.

J. M. G.

DE DALT A BAIX

Ja ho sap: jo ara i sempre de la «repartidora»
tots els homes iguals en tot!

Al voltant del partit popular...

IV i darrer.

En l'article anterior s'hi escorrien només que miscel·lànies de l'anomenada política menuda, i deixàvem de banda, ben intencionadament, les grans afirmacions de caient més o menys social que aquí com a l'estranger, deuen donar contingut programàtic a tots els sectors cristians, les quals enc que sigui sense comentaris, devem anomenar ara.

La reforma del sufragi en sentit cada dia més corporativista, o el programa mínim, gaire bé per tothom acceptat, de la representació proporcional, mentres no s'aconsegueixi plenament el regim representatiu.

La llibertat d'ensenyament, o al menys la separació administrativa i acadèmica de les escoles pagant-se, però també dirigint-se, els catòlics les seves, amb tots els visuraments eclesiàstics que calguin.

Llibertat a l'Església per a el seu lliure expandiment i nomenament dels seus ministres sense ingerències, sempre entrebancadores, del poder civil.

Llibertat i protecció a tots els organismes vius siguin de mena territorial (municipi, comarca, regió, nació), siguin d'aspecte més propiament social (gremi, mutualitat, universitat), inclús els que a hores d'ara tenen la fesomia desfigurada pel rovell.

Enfortiment de l'esperit familiar, amb l'afirmació plena i categòrica de la substantivitat de la família, element social essencialíssim i primordial a les altres manifestacions més amples de la vida col·lectiva, i qual indestructibilitat devem posar per dessobre de totes les crítiques, vinguin del cantó que es vulgui. A favor d'aquest esperit familiar és fàcil obirar un extensíssim horitzó d'actuacions: institució del patrimoni familiar inalienable, cases a bon preu, salari suficient en sentit positiu; i en sentit negatiu, persecució implacable dels dos enemics sistemàtics de la família: joc i prostitució. Fa pena que tot i el que tant abundantment han blasmat de la prostitució els teoritzants de totes les escoles, inclús les positivistes d'última hora, no hagin tingut els polítics catòlics un programa gasetable que pugui empetir els terribles efectes de la mateixa, cada dia més extesos.

Colonització interior baldament s'hagi de legislar contra els latifundis poc productius com acaba de fer el parlament italià.

Finalment, i saltant per alt lo molt que podríem dir parlant de beneficència, penitenciaría, milícia, judicatura, espectacles, etz., moralització de les costums públiques, avui esclaves de baixes concupiscències.

Veu's aquí una corrua d'afirmacions que esperen un organisme prou treballador i assenyat que les faci triomfar. En nostre país en què cada cap té el seu barret; en què cada home té la seva capelleta, ¿pot creure ningú que no val la pena de que es creï una institució defensora de les afirmacions transcrites?

Concretant una mica més i donant llargues al tema, ara ens escauria parlar del programa, de l'estructura interna de l'anomenat partit popular, i de l'home providencial capaç de moure amb el màxim rendiment aital màquina política, però renunciem a fer-ho perquè la matèria, de sí massa delicada, requeriria més espai del disposat i no són pas els moments actuals els més oportuns.

A més, tenim nostres dubtes. ¿Es preferible una escola social catòlica que inspiro, alimenti i unifiqui les activitats dels partits actuals conservant aquests llur organització i disciplina partidista?

¿Es millor, al contrari, un partit gran amb un programa màxim, comú denominador de tots els sectors catòlics, conservant aquests en l'actual supòsit, no l'organització partidista renunciada en profit del partit gran, sinó tant sols les característiques doctrinals i peculiars?

En poques paraules: ¿es millor una escola gran consellera de varis partits, o un partit gran inspirat en varies escoles?

O bé: ¿val més una unió merament circumstancial establerta de cara als problemes del moment?

Adverteixi's que, conseqüents amb els anteriors interrogants, ens hem abtingut expressament d'anomenar pel nostre compte *partit popular* a l'actuació que en una forma o altra entenem que els temps reclamen.

Ni tan sols hem volgut al·ludir als projectes de la benemèrita escola saragoçana, que amb zel i fe treballa per fer cristallitzar en realitats el que fins ara no passa de desig de molts. Sense gaire fe en la seva eficàcia immediata, car temem que els partits actuals més amatents a la respectiva conservació que a l'obligada finalitat entrebancaran tant com puguin els propòsits d'aquest estol d'apòstols, els hi desitgem bon esplet d'èxits, amb la seguretat que els conseguiran.

si no avui, demà, si van acompanyats de fe, constància i desinterès.

Sobre tot, desinterès i moralitat. Per surar en la política espanyola entenem que no cal gran talent; basta, donada la corrupció dominant, tenir honradesa. Reduiríem tot el problema d'actuació dretana a un problema de sal i oli. Procuri's l'oli que es dir, selecció, virtut, superament; busqui's la sal que tant vol austeritat, incorruptió, i lo demés devindrà per afegidura.

J. BASTONS

Epístola d'estiu

Als estiuejants amics

Amics meus: Fa uns dies, en Capdevila, des d'un diari d'aquí descobria a la calor una doble virtut, la de dilatar els cossos, i la d'escampar arbitràriament als amics.

I això és cert. La febre estiuejadora aparta del sol de la ciutat i de sa calor per a recollir-la sota el sol del camp i sa calor, a una gran part dels nostres conciutadans, que es dispersen la majoria per nostres viles i poblets.

Jo no ho critico, ans ho trobo bé i em plau. Reconec que és altament convenient canviar d'aires i trencar la monotonia de nostre viure enc que no sigui sinó canviant d'horitzó i de visualitat. L'esperit i els nervis troben un sedant en aquesta mutació.

I a aquest fenomen d'emigració ciutadana estival s'ha de reconèixer que és degut un millorament rural. Nostra gent amb llur tracte, amb llur cultura, amb llur ideal comú de flo-reixement de totes les virtuts cíviques i la gràcia de llurs aires ciutadans, han estimulat als petits llogarrets en son millorament material.

La riquesa de la ciutat s'ha vessat i es vessa als camps; hom diria que sou un exèrcit destinat a expandir la influència de la ciutat i els seus neguits.

Ara bé. Vosaltres aneu als pobles en busca de la pau. Jo us dic: Enhorabona. Contagieu-vos d'aquesta pau, però de cap manera enterboliu llur vida amb vostres turbulències.

I aquí està el perill. I per això us escric. Recordeu-vos sempre de vostra qualitat d'embaixadors de la ciutat, de vostre *senyoratge* (no oblideu que sempre i en tots els pobles de nostra terra sou *els senyors*) de tal manera que vostre pas, pot marcar una forta empremta en l'ànima pura i senzilla de nostres camperols i mariners, davant els ulls dels quals generalment sereu considerats com uns superiors i dels ulls dels quals no podreu trobar-vos mai absents.

Exceïu allí en totes les virtuts cristianes, pagant així llur hospitalitat. El bé que fareu serà immens. Absteneu-vos i sigueu forts en combatre les disbauxes d'altres que no pensen com nosaltres i que van a fora per a ostentar insanament una posició, les més de les vegades ridícula. Lluiteu a sang i a foc contra la immoralitat dels que estan apartats de nosaltres. No tolereu que barregin vostres noms en llurs festes, presumptuoses i immorals. Blasmieu de l'espectacle que donen aquests sobrevinguts de la riquesa, que per tal d'*épater* no miren ni reparen en cap cànon de la religió ni de la moral. Convenieu als humils habitants dels llogarrets on us trobeu que els veritables senyors de Barcelona, estimen tant sa dignitat i respecten tant les normes de Crist, com el més exemplar vilatà.

No us parlo contra aquest bastardejament perquè penso fer-ho amb una altra carta dirigida als qui en tenen necessitat.

Sóc vostre devot,

EL BARÓ DE TEYA

Aquesta setmana s'ha parlat novament de la dimissió d'una alta autoritat governativa de Barcelona. Una corporació popular, la Federació de Filats i Teixits de Catalunya, i un ex-ministre llibera l'han combatut, i la persona que ostenta aquell càrrec governatiu s'ha apressat a dimitir.

Nosaltres no som polítics ni volem entrar en el fons d'aquesta qüestió. L'única cosa que hem notat amb pena i dolor, és que tots els diaris de dreta de Barcelona al fer el b. lanç de la gestió de dita autoritat al costat de les virtuts i dels èxits, han oblidat la llibertat obscena en els espectacles públics que ara com mai corromp Barcelona, l'immoralitat asquerosa en el joc sobre la que tant hem dit en aquestes planes, les publicacions fastigoses, etc.

Com podem oblidar els elements de dreta que per damunt d'un ordre material hi ha un ordre moral sense el qual no pot subsistir? Tant és el nostre rebaixament d'idees?

La neteja de la ciutat

El resultat de la subscripció pública de les Obligacions municipals, és una demostració palesa de que la nostra ciutat desitja que es celebri l'Exposició que donar a Barcelona una gran empena en el seu camí ascensional.

Però cal que el nostre Ajuntament tingui en compte que els estrangers vindran a visitar-nos i que seria sensible i àdhuc vergonyós, que exteriorment la nostra ciutat no tingués un bon aspecte. S'ha de resoldre el problema de la llum pública i especialment el de les escombraries. S'han imposat multes als veïns que no saben respectar la via pública, però aquesta no és la solució. A les tardes passen els escombriaires i a cada escala fan sonar la trompeta. Baixen les serventes i l'operació es fa ràpidament. Però i els que no tenen serventa? Sabut és que actualment les minyones de servei escassegen molt i les poques que hi ha s'ho fan pagar. Com ho han de fer, doncs, les famílies que no en tenen o bé no en poden tenir?

Hem d'obligar a la senyora de la casa que baixi al carrer amb la galleda a la mà? Jo sé que els partidaris de les solucions simplistes em diran, que s'arreglin. Quan els escombriaires pujaven a les cases els carrers estaven més nets. Això és poc higiènic. Ja ho sé. Però podrien evitar-se els perills de la infecció restant l'escombriaire al replà de cada pis. A les barriades aristocràtiques bé està que les serventes baixin al carrer, però en les que hi viu la classe mitja té un gros inconvenient, perquè són moltes les famílies que no en tenen.

Per això veiem els carrers plens de sutzures, i si passeu a les deu de la nit i no vigileu us caurà damunt del cap un explosiu d'escombraries llençat des d'un balcó. Quan a mi m'ha passat, això m'ha indignat i he sentit vergonya que hi hagi gent tan incivil, però després he reflexionat i he comprès que passin aquestes coses pels motius esmentats.

Cal doncs, solucionar aquest problema. A París les escombraries es recullen de nit i els veïns les deixen al peu de la porta. A Itàlia en la majoria de les cases hi ha un dipòsit comú en el qual van a parar totes les sutzures dels veïns i són recollides fàcilment sense molestar a ningú.

Es aquest un tema poc agradable, però cal parlar-ne per veure si algú pot solucionar-lo. Els carrers han d'estar nets i per aconseguir-ho no n'hi ha prou amb imposar multes. Cal donar mitjans als veïns per a que puguin desfer-se de les sutzures sense ferir la seva dignitat. Mentre els encarregats de la neteja pública no facin altra cosa que sonar la trompeta, els carrers es-

taran bruts. Si veiem que aquest procediment ha donat mal resultat, perquè no en cerquem un altre?

Aquest problema té molta transcendència, perquè de la seva solució en depèn el bon nom de la ciutat. Cal que sapiguem presentar-nos ben polits als ulls dels estrangers. Altrament no serà Barcelona una gran ciutat, sinó simplement una ciutat gran.

X.

El tern de Lleida i el dret de propietat

L'altre dia, en parlar del trist afer de la venda del tern dit de Sant Valeri, recomanàvem prudència en els judicis i comentaris perquè hi havia involucrat en aquest assumpte quelcom més que la vàlua artística dels objectes venuts.

Hi ha, entremig, el respecte i acatament deguts a les superiors jerarquies eclesiàstiques que, complint a tot abastament les disposicions del Dret Canònic, permeteren i aprovaren la venda dels malhaurats tresors.

Hi ha, entremig, el prestigi de molt altes i sacres autoritats, de sobres compromès en aquest afer.

Hi ha, entremig, el dret de propietat, virtualment negat en disputar a l'Església la facultat

COMENTANT ELS CENT DISCURSOS

Ja ho has sentit: en Burguete diu que espanyols i marroquins som germans de raça.

—Si, home; i lo pitjor del cas és que fins ara no se n'ha adonat.

de vendre els objectes que la pietat i generositat dels fidels li donaren en altres temps.

Hi ha en aquests judicis i comentaris a què ens referim, una propaganda inconscientment àcrata perquè s'ha arribat a dir en lletra de motllo, per un diari del Trust, que la propietat d'aquesta classe d'objectes era de tothom i que solament l'Estat era qui podia fer aquestes vendes.

Hi ha, en això mateix, virtualment negada la personalitat jurídica de l'Església.

Hi ha, per fi, per damunt de tot, el pecat d'escàndol, el deschristianament del poble, i una falta greu a Aquell que digué: No toqueu a mos Cristos!

S'en pot parlar d'aquest afer; es pot lamentar; es pot demanar bonament que, si és possible, es desfaci el fet i tornin les coses a son lloc primitiu.

Mes no es pot donar motiu d'escàndol; no es pot desconèixer la personalitat jurídica de l'Església; no es pot posar en dubte el principi de propietat, ni cap de ses lògiques i naturals conseqüències; no es pot faltar al respecte i veneració deguts a les persones i coses eclesiàstiques ni menys a ses més altes gerarquies, ni a les seves legals disposicions.

Si als béns o tresors de l'Església tothom hi té dret, com ve a dir l'orgue del Trust, per què no aplica aquest principi de dret, diguem-ho així, al mateix Trust o als grans capitalistes polítics a qui defensa l'*Heraldo*?

Aquesta doctrina estatòfila i populatxera és, en el fons, la mateixa que posà en obra Mendizábal i tots els desamortitzadors del món al robar els béns a l'Església, als Municipis, a les Universitats, a la Beneficència, per tal que l'Estat s'engrandís i amb ell tots els estatòfils, i sectaris, i *vius*, que s'enriquieren per un tres i no res a mitjans del passat segle.

I vaja, que l'Estat no es pot dir conservador del patrimoni artístic nacional, que en part s'ha venut, ha deixat cremar o enrunar (com ara mateix passa en molts temples per l'exigua consignació que hi ha per la reparació dels mateixos) o té oblidat en museus i arxius mal cuidats i saquejats tot sovint!

Tiguem prudència en parlar de negocis tan delicats com aquest; vetllem fervorosos per la

conservació i enaltiment de tanta cosa preciosa com encara tenim escampada en nostra terra; i fem quelcom més que això: fomentar aquest gloriós patrimoni i ajudar pràcticament, pecuniàriament, a salvar-lo i acreixentar-lo.

Podem protestar contra aquestes lamentables enajenacions — i ningú protestarà amb més fermesa i condol que nosaltres, — però sapiquem fer-nos càrrec dels alts interessos religiosos i morals que hi ha involucrats en aquesta classe d'afers.

J. J. C.

COMENTARIS

Deliri de grandeses

Es saludable que es renovellin les coses, però sense perdre la seva essència. Molts pobles perden el seu encís, perquè fan esforços per a perdre la seva fesomia pròpia. És preferible ésser un poble modest, que una caricatura de ciutat. La gent té avui un deliri de grandeses que no sap respectar la tradició. Més s'estimen construir un carrer nou amb cases arrenglerades, que servir edificis que tenen una història i una tradició. Així veiem en molts pobles destruir les seves cases més típiques, i aixecar cases de ciment armat amb una ornamentació carrinclona.

El venedor de diaris cridant:
—«El socialista» amb els èxits dels facistes a Itàlia.

na que recorda l'arquitectura de Sant Gervasi. Han de tenir en compte aquests pobles que tenen la pruija de fer-se grans, que moltes de les coses que es fan a la ciutat és perquè les necessitats ho exigeixen. No volem pas dir que els pobles no poden engrandir-se i que han de resignar-se a viure humilment. No; però és necessari que no s'apartin de la seva òrbita.

Si és bonica la vida de ciutat, també ho és la vida rural si sap conservar els seus encisos naturals.

Han de comprendre les noies humils que no és cursi la que vesteix humilment, sinó la que vesteix amb elegància afectada. Una pagesa amb el seu vestit típic no serà mai cursi, i en canvi ho serà si es vesteix imitant les senyores. La elegància consisteix en saber portar dignament el vestit propi i no el dels altres. És natural que la joventut vulgui agençar-se però sempre amb seny i prudència. Ens preocupem únicament de les coses externes.

Una noia mentre sigui bella exteriorment ja n'hi ha prou. De l'edifici femení lo més essencial és la façana. No hi fa res que les dones de dintre siguin buides com una campana, el cas és que facin goig que per això són dones.

Així veiem tantes noies que quan desclouen els llavis us mostren de seguida el seu esperit vulgaríssim.

Ja que els homes han de terrejar més que nosaltres perquè estan continuament en contacte amb la realitat de la vida, jo voldria que la dona fos ben espiritual i culta. Si veiem que la majoria dels homes segueixen mals viarans i s'estimen més el camí del plaer que el camí del dolor i del sacrifici, almenys sapiguem nosaltres accentuar la nostra espiritualitat per a restablir l'equilibri. No volguem ésser nines boniques i trencadisses, sinó dones fortes que sapiguen portar a la nostra llar una mica de claror. No siguem figures de procel·lana que excitin la curiositat de la gent, sinó dones fetes de llum, que es facin admirar per les seves virtuts i la seva espiritualitat.

Deixem de banda l'arma ridícula de la coqueteria. No és fent postures i omplint-nos de cintes i essències com hem d'enlluernar la gent, sinó amb l'exemple de les nostres virtuts i amb la llum de la nostra intel·ligència.

MARIA BONSHOMS

El sindicalisme dominant l'Estat

El conflicte de correus segueix en peu en el moment en què escrivim aquestes ratlles. Les saques de correspondència van omplenant-se, es disposen unes damunt les altres formant immenses muntanyes de paper, es porten al tren, i tancades i lacrades surten cap a Madrid a fi que allí les guardin i reservin per a quan ja no siguin necessàries a la major part dels ciutadans.

I d'aquelles muntanyes de paper formen part documents importantíssims de tot gènere, missives de fills que lluiten en terres inhospitalàries per a les seves famílies, notícies de dolor i de joia, de mort i de naixement... I els empleats de correus, tan tranquils, perjudicant de manera tan evident els interessos de tots els ciutadans...

Pobra terra, la nostra! Miserable país on tota autoritat ha finit i on tot s'arranja a base de transaccions vilipendioses per al Poder i on fins els mateixos elements que s'anomenen de dretes ja no tenen fe més que en les solucions que la força pot prestar!

Ningú protesta, ningú diu res, ningú pren cap mida. La vaga en els serveis públics és il·legal, no hi ha cap llei que l'autoritzi; i a pesar d'això, el Govern es creua de braços, no obra la boca, no pren cap mida.

França, on ens diuen els eternals impugnadors que és un país on tot fre moral és relaxat, no ha tolerat mai les vagues de serveis públics i els seus Tribunals han arribat a disoldre la C. G. T. per haver admès en el sí de la mateixa Sindicats de mestres públics i d'empleats de correus i telègrafs.

I aquí un dia són els telegrafistes, altra els de correus els que en nom d'uns interessos particulars de classe (molt respectables per altra banda) interrompen la continuïtat de la vida nacional i acaben amb la normalitat dels serveis més importants i que ja d'ordinari prou deficientment es presten en aquest país.

Quosque tandem?... Tinguem present que la llei de la força no ens conduirà mai a solucions racionals. I mentre aquesta llei sigui la única que invoquin i respectin els elements de dreta, especialment en la seva premsa, no esperem solucions a cap dels conflictes pendants. El camí d'Itàlia ens està reservat; però camí d'Itàlia sense els homes que Itàlia té en el governament del seu Estat.

ANTONI M.ª VIDAL

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

Les Quinze Roses, pel Marquès de Balanzó. Tipografia Catòlica Casals. Casp, 108. - Barcelona, 1922.

Jo he tractat d'exposar a la teva consideració, diu l'Autor al lector, en l'epíleg d'aquest llibre, les senzilles reflexions que l'antiga, venerable, santa i patriarcal devoció del Rosari m'ha inspirat; i el procurar la glòria de Déu per mitjà de la salvació de les ànimes m'ha mogut, diu més avall, a oferir-te la present obreta per a avinentar-te i posar-te al teu encalc més fàcilment i d'una manera planera les consideracions que es deriven d'aquella pietosa pràctica.

Davant d'aquesta motivació del llibre, hom no pot ni deu regatejar l'elogi i lloança a un gest egregi, dissortadament tan poc comú, avui dia, de que un benemèrit patrici consagri son esforç a una tan pura idealitat.

I en el gest i en la devoció del senyor Marquès de Balanzó, transpuada aquesta última no ja en cada pàgina, sinó àdhuc diríem en cada lletra, hi veiem un retorn cap a la dignificadora literatura cristiana de nostra terra.

Certament, en mig de la torrentada avassalladora de paper imprès, en la heterogenia i monstruosa fillada intel·lectual dels cervells moderns que converteixen nostres biblioteques en museus d'estultícia, vanitat i incompetència (salvant honorables excepcions); en aquest temps on tot sistema, tota escola, tota secreció intel·lectual, té els seus propugnadors i àdhuc els seus devots, és de doldre que les essències cristianes no inspirin una més abundant literatura, i per ço ha d'ésser rebut amb els braços oberts el llibre bibliografiat.

Altrament, té el mèrit d'ésser un fruit madur de sincera religiositat traduïda en un llenguatge reflexiu, endolcidor, esponjós, que vessa en totes les seves pàgines una suau olor eremítica que recorda la llum de nostre cel, el paisatge de nostres muntanyes i l'olor de nostres herbes re-meieres, presidides per una imatge policromada i riallera.

En congratular-nos de l'aparició d'aquest llibre, doblement per la seva intrínseca valor i per ésser un fruit de la ploma d'un bon amic

i col·laborador de CATALUNYA SOCIAL, recomanem la seva adquisició i lectura a nostres lectors.

Meditacions per a les noies que fan el quart d'hora d'oració, per l'Abbé Michaud. - Traducció catalana de Maria del Carme Tobella. Foment de Pietat Catalana - Carrer de Duràn i Bas, 11. - Barcelona, 1921.

És un llibre destinat a les donzelles; ple de reflexions serioses i consideracions pràctiques, exposades amb claretat i mètode, seguint un pla senzill apropiat al públic a què va destinat.

L'autor tracta en la primera part: 1. dels deures en general o sia del vici i de la virtut, i 2. dels deures particulars envers Déu, envers el pròxim i envers un mateix o sia del vici i de la virtut en particular. En la segona part parla dels medis que té la joventut femenina per a complir els seus deures, o sia de fugir del vici i de practicar la virtut.

La valua intel·lectual de l'autor, la impecable i gentil traducció catalana i la pulcritud de l'edició, són qualitats, que, a part llur preu d'adquisició, que com totes les publicacions del Foment de la Pietat Catalana, és limitadíssim, fan recomanable el llibre com un excel·lent llibre de meditacions per a les noies.

Diari i Pensaments de cada dia, d'Elisabet Le-seur, precedits d'una carta del R. P. Janvier O. P. - Foment de Pietat Catalana, Carrer de Duràn i Bas, 11. - Barcelona, 1922.

L'exactitud del pensament, la profunditat de l'emoció i la gràcia del llenguatge s'hi troben harmoniosament combinades en aquest llibre. L'esperit s'hi nodrirà de veritats i el cor de sentiments que es disputen l'energia i la dolcesa. Tals són les paraules definitives d'aquest llibre.

Aquest recull, ofereix un aliment sà, una beguda pura a la gran massa dels cristians i a les consciències assedegades de perfecció i resignació.

Tothom treurà profit d'aquestes meditacions en què barregen llurs accents el penediment, la súplica, l'adoració i l'agraïment; en que s'escorre l'esperit cristià, en que vibren les virtuts més enlairades.

El P. Janvier, de qui són totes aquestes paraules, encertadament ha fet la crítica del llibre que ens ocupa i tota paraula nostra hi fóra sobrer.

Solament, direm nosaltres, que és un llibre que no deuria faltar en cap llibreria femenina.

Manual de Ceràmica y fabricaci3n de toda clase de objetos de tierra cocida, por don M. García López. - Casa Editorial Luis Santos. - Madrid.

Aquest manual comprèn l'estudi de les primeres matèries empleades en aquestes indústries; la fabricació del mahó compacte i buid i prem-sat, rajoles, teules de totes classes, tuberies, etc. i recopila totes les dades més importants de les millors publicacions nacionals i estrangeres, anant il·lustrada amb 200 gravats.

Es un bon manual per a tots els que per llur ofici necessiten aquests coneixements especials.

F. MANICH

AVENÇOS DEL SECTARISME

¡Ull viu, catòlics!

Un diari dels del torn, que es precia de catòlic i conservador tot d'una peça, acaba de denunciar noblement que el Ministre d'Instrucció Pública, senyor Montejo, té "una debilitat mal dissimulada", per l'Institució Lliure d'Ensenyança.

A confessió de part...

En Romanones, quasi al mateix temps, acusava l'actual Ministeri de suplantar els principis conservadors pels principis lliberals en la governació de l'Estat, qualificant aquesta política d'immoral.

Es evident que el Govern Sánchez Guerra governa lliberalment, és a dir, amb franc sentit sectari.

L'antic partit conservador-lliberal ha anat de-vallant lògicament, palesament, cap al camp lliberal laic.

De conservador solament li'n queda l'etiqueta.

Les lliçons que els catòlics espanyols acabem de rebre en el pressupost d'Instrucció Pública, deuriem fer-nos obrir l'ull. Estem badant!

La derrota que l'Institució Lliure d'Ensenyança rebé en el Senat (ja ho recordaran els llegidors de CATALUNYA SOCIAL), fou convertida en victòria per art de la Comissió mixta, en la qual hi tenia el Govern majoria.

L'augment de sou als professors de Religió, —que per lo migrat no podem qualificar de just—, també fou rebutjat per l'esperit sectari dels que tenien obligació de mantenir-lo.

La I. L. E. té quasi a la mà, per estendre i completar els tentàculs sectaris sobre el camp de l'ensenyament oficial, un Institut de Biologia que serà una altra fornall de catedràtics im-

pius i pedants que aniran acaparant els llocs de més influència en el Ministeri d'Instrucció Pública.

El sol fet de veure l'I. L. E. favorescuda pels que es diuen conservadors, i catòlics ademés, ens deuria tenir als catòlics socials amb continu neguit fins a aconseguir parar els peus a l'I. L. E. i treure la càrrega als que, amparats en equívocs grollers i valent-se de desprezables hipocresies, estan descristianitzant l'ensenyança i preparant a Espanya el triomf del laïcisme.

El mateix Reial decret abolint l'incipient registre autonòmic de les Universitats no és més que una vil pressió de l'I. L. E. a aqueixa mitjanja universitària que regeix avui els tristos destins de l'ensenyament oficial.

Vet aquí una bandera a alçar per a unir al redors d'ella a tots els catòlics militants espanyols:

"Abaix l'Institut Lliure d'Ensenyança!

Visca la catòlica llibertat d'ensenyament!"

A. Z.

«Taller de Paro»

El "Sindicato Femenio de la Aguja de Nuestra Señora del Pilar", de Saragossa, ha establert un *Taller de paro*, on totes les obreres del Sindicat que per qualsevol motiu no tenen feina poden trobar-la allí, no solament guanyant el salari de costum, sinó a voltes més alt, puix que es tracta d'una obra social de protecció.

Des que s'establí, plouen al *Taller de paro* encàrrecs, recursos, coadjuvacions, de tota mena; mercès, doncs, a aquesta institució, a Saragossa no hi ha temporades dolentes per a les obreres, sinó que a tot temps tenen tallers oberts on treballar i guanyar-se bé la vida. Amb tots els respectes ens permetem cridar sobre aquesta profitosa obra de protectorat femení l'atenció de nostres zelosíssimes dames socials.—S.

ACABA DE SORTIR

PER LA MORAL DE CATALUNYA CONTRA EL JOG I EL PACTE AMB EL JOG

per R. RUCABADO

Volum de 212 pàgines.

Preu: 2'50 pessetes

Pot demanar-se a l'Administració de CATALUNYA SOCIAL

D'ací i d'allà

Encara no ha nascut el partit demòcrata cristià, que ja es parla del *partido nacional de las derechas*, que no ha de tenir altra finalitat, segons sembla, que evitar que els lliberals pugin (no seria més apropiat dir *baixin*?) al poder.

Nosaltres certament creiem que tant si pugen els uns com si baixen els altres, Espanya continuarà igual, amb la sola diferència que entre tantes pujades i baixades, el càntir de l'Estat fatalment s'ha de trencar. A quines mans pecadores li cabrà aquesta desgràcia? La solució, aviat.

* * *

A Berlin s'ha produït, segons diuen els telegrams, un aconeteixement memorable en la història de l'administració de la Justícia alemanya. Per primera vegada el dia 4 prop passat una dona lletrada ha desempenyat les funcions de fiscal davant els Tribunals.

* * *

Gran nombre de catòlics de totes les contrades d'Anglaterra, assistiren el dia 3 d'agost a la inauguració de l'Abadia de Buckfast (Devonshire), la qual ha sigut reconstruïda únicament pels monjos benedictins sobre els mateixos fonaments que daten d'abans de la Reforma.

El Superior de l'Abadia relatà com fa vint anys començà la reconstrucció de l'Abadia amb el concurs d'un cavall vell i un carretó i sense posseir més diners que una moneda d'or de vint xelins.

* * *

Diuen que el general Burguete, en llargs parlaments s'ha esforçat en convèncer als moros que la lluita d'Espanya amb ells, es podia considerar com una guerra civil, car moros i espanyols eren germans de raça. Esplèndid col·lofó a la frase de que l'Àfrica comença als Pirineus.

* * *

Diuen que el cuiracat *Espanya* anà sense averies de Santander a Sant Sebastià, portant al President electe de la República Argentina.

* * *

Nosaltres prou ens esgargamellem demanant que la gent tingui una mica de lògica i consciència, i res.

Si en ple carrer us trobeu amb un individu que pretèn engatussar algun ambició badoc pels

múltiples procediments coneguts amb el nom de *timos*, el delatareu i l'agafarà la policia.

Si us topeu amb una arcabota en ple negoci de tracta de blanques, les hi fareu passar negres.

I us esgarrifeu si en ple carrer trobeu senyores dubtoses que s'exhibeixen.

I en canvi, llegiu els diaris assenyats i gairebé de les "derechas", on a la plana d'anuncis us eriden desvergonyidament:

"A qui porti 10,000 pessetes en un negoci fàcil i acreditat..." (*timo* segur).

"Es necessita noia jove i agraciada per a treball fàcil..." (senyora tercerola).

"Senyora vídua..." (lío o paquet).

Vet'aquí una premsa que és seriosa, honesta i recatada a la redacció, i en canvi tot el contrari a l'administració.

És allò que deia fa molts anys Erasme:

"L'esperit és catòlic, però l'estómac és luterà."

* * *

Senyors, senyors! les coses que hom ha de veure: Recordeu que fa uns dies parlàvem de l'art musical altíssim de les revistes teatrals? Doncs ara han volgut unir-lo al de la pintura i en un dels teatrets conreadors del gènere còmicolirico-ballable-cultural van organitzar una funció a profit de la subscripció pública per pagar l'adquisició del quadre "La Vicaria", convidant a l'Ajuntament de la ciutat i a la Junta de Museus... i també a l'entrar els van repartir un flabiol per cap.

Ja estem veient als regidors barcelonins anant al darrera am un flabiol sonant. Què és gran Barcelona!

Oh, el poder de l'art!!!

* * *

Aquests senyors funcionaris de Correus són tots uns homes: Que no els atenen en allò que ells creuen de justícia? doncs ja està, plantejament de vaga, i tothom s'espaordeix. Per què?

Cap vaga tindria transcendència si el servei afectat per ella segueix efectuant-se amb normalitat.

I aquí està el truc: Que els empleats de Correus no treballen? Tant li fa, duem-nos nosaltres mateixos les cartes que escrivim i ja està resolt.

Tant mateix també ara arriben prou tard.

* * *

Persona arribada novellament del Nord d'Àfrica i que ens mereix una confiança completa, ens assegura que avui les coses estan el mateix que el dia del desastre d'Annual, amb la diferen-

cia que havent-hi més homes, omplen — cosa natural — més terreny.

A Melilla, la mateixa manca de moral; al camp, la mateixa desorganització.

A nosaltres ens plau el *gran guignol* amb trucs al cap d'avall dels actes, però aquestes tragèdies vives i endèmiques dintre un marc de pantomima i melodrama, ens indignen.

Es veu que el poder públic és molt aimant del teatre. Doncs a nosaltres que ens tornir el ral, que no volem més comèdia.

* * *

S'ha descobert una Farmàcia on venien cocaïna sense recepta. Vostès no han pres mai cocaïna? Doncs mirin, ara està de moda, i ens atrevim a assegurar que la venda de narcòtics deu ésser enorme perquè trobem a tothom bastant ensopit.

Diguin-me si coneixen a algú que davant el destarotament de les coses de la nostra terra no pren cocaïna, morfina, estriçnina, benzina, etc., etc., a cullaradas.

♦♦

Noticiari

ESPANYA

—Protegit pel Rei d'Espanya s'ha inaugurat a París, el barri obrer de Saint-Dénis, baix el patronat de Santa Teresa.

L'acte de la benedicció fou emocionant, assistint-hi més de tres mil treballadors que victorejaven al Rei d'Espanya.

—El Consell Superior d'Emigració publica estadístiques del primer semestre força interessants. D'elles es desprèn que l'immigració sobrepassa a la emigració considerablement.

La diferència és de 9,760, fenòmen molt curiós que es presta a bons comentaris.

—Ja comencen els regidors a demanar també dietes. A Jerque (Almeria) l'Ajuntament ha acordat fixar-les a cinquanta pessetes anyals.

—Els Sindicats catòlics madrilenys estrenen un estatge amb el nom de *Casa Social Catòlica*, que costa prop d'un milió de pessetes. Oidà!

—Ha sigut nomenat President del Tribunal de nois, de Madrid, el senador don Francesc García Molina.

—S'ha sobreseït l'expedient format contra l'inspector de Primera ensenyança de Girona, don Josep Montserrat, segons lluminós informe del

catedràtic doctor Parpal. Entre els crims comesos per tant digne senyor i el principal de que se l'acusava, hi havia el d'intervenir en l'organització d'Exercicis Espirituals.

—La Federació Catòlica-Agrària de la diòcesi de Toledo s'ha reunit en assemblea per a enterar als seus socis de la *marxa econòmica* i moral de la entitat. Resulta que segons l'últim balanç ha guanyat 65,000 pessetes, porta fundats cent sindicats i ha obligat a tancar les portes a 28 *Casas del Pueblo*.

A més ha montat una floreixent cooperativa de consum a Toledo, etc., etc.

Sigui enhorabona.

—La Secció Permanent d'Educació i Instrucció de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona recorda a les associades que han començat les classes d'estiu de Gramàtica castellana, Aritmètica, Reforma de Lletre, Dactilografia i Coneixement de la moneda.

—La Secció Permanent d'Economia i Provisions posa en coneixement de les sòcies que, ultra el Restaurant que funcionarà durant l'estiu, està oberta la secció de bany i dutxes, que podran utilitzar tots els dies feiners, de cinc a vuit de la tarda, i els diumenges i dies de festa tot el dia.

ESTRANGER

—A França, veient que els premis i altres aventatges, oferts als matrimonis fecunds, no donen el resultat que s'esperava, s'ha emprès una campanya rural per tal que les dones adquireixin els coneixements necessaris d'economia i d'agricultura que els facin agradable i bona la vida del camp. A Lyó ha començat un dels cursets d'aquesta classe.

—A Londres els obrers del port han acceptat, per fi, la rebaixa prudencial del salari, acabant la vaga.

—S'ha reunit a Luxemburg un Congrès internacional de catòlics, on hi ha representades vint nacions. El d'Itàlia fa constar que el proletariat italià torna a veles desplegadas al si de l'Església.

—Els feixistes, durant la vaga general provocada per socialistes i comunistes aquests dies, han destruït 30 cirkols polítics revolucionaris i 18 Cambres del Treball.

A més han desfet innumbrables ajuntaments socialistes i han fet fracassar la vaga general.

—A Anglaterra, l'indemnització per atur forçós pagada als obrers ascendeix en dos anys a la fabulosa xifra de setanta set milions de lliures esterlines. L'Administració dels segurs contra aquest risc ha costat 7.692.000 lliures.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortida de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes. per a La Palma, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canarias, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alicant el 4 i de Càdiz el 7, per a La Palma, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canarias i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipinas, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmarat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten Telegrafia sense fils.

304(05)(46.71) Gr. fol

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—*Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—*Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneu A. O.—Enllaç Granados, 80 Barcelona